

บทที่ 3

วัสดุ- อุปกรณ์ และวิธีการ

ประชากรที่ศึกษาเป็นผู้ป่วยที่รับการรักษาใน โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรคพยาบาลสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมี HBsAg ผลบวก และได้รับการตรวจชิ้นเนื้อตับทางพยาธิวิทยา (Liver Biopsy)

ประชากรที่ไม่นำมาศึกษาได้แก่

1. อายุน้อยกว่า 15 ปี
2. มีโรคของลำไส้ส่วนต่างๆ หรือภาวะที่รบกวนการย่อย การดูดซึม หรือ การเคลื่อนที่ของลำไส้
3. ได้รับยาที่มีผลกระทบต่อระดับ serum bile acids ดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว
4. ระดับ total bilirubin มากกว่า 5 mg/dl
5. ผู้ที่มีข้อห้ามต่อการตรวจชิ้นเนื้อตับทางพยาธิวิทยา (liver biopsy)

หรือขณะนี้ได้ศึกษาระดับ serum bile acids ในอาสาสมัครปกติ 12 คน ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ไม่มีประวัติ หรือตรวจร่างกายพบว่ามีโรคต่างๆ โดยเฉพาะโรคของตับและทางเดินน้ำดี
2. ตรวจไม่พบ HBsAg
3. การตรวจทางชีวเคมีที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของตับอยู่ในเกณฑ์ปกติ
4. Ultrasound ของตับและทางเดินน้ำดีอยู่ในเกณฑ์ปกติ

วิธีการ

1. ให้ผู้ป่วยอดอาหารและน้ำอย่างน้อย 12 ชม.
2. ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง
3. เจาะเลือดหา fasting total serum bile acids, liver function tests(LFT) albumin, globulin, prothrombin time
4. ให้ผู้ป่วยรับประทานอาหารมาตรฐานที่เตรียมไว้ให้หมดภายใน 15 นาที (อาหารมาตรฐาน จำนวน 450 กิโลแคลอรี ซึ่งจะมีคุณค่าทางโภชนาการเป็นโปรตีน ร้อยละ 20 คาร์โบไฮเดรต ร้อยละ 45 และ ไขมันร้อยละ 35)
5. เจาะเลือดสำหรับการตรวจหา serum bile acids หลังอาหาร 1, 2 และ 3 ชม. ในระหว่างที่รอการเจาะเลือดผู้ป่วยต้องงดอาหารและน้ำ
6. ส่งผู้ป่วยทำการตรวจ ultrasound และทำการตรวจชิ้นเนื้อตับทุกราย

การตรวจ LFT, albumin, globulin, prothrombin

- time(PT) ทำในวันที่เจาะเลือด โดยวิธีดังต่อไปนี้
  - bilirubin วิธี Evelyn Molloy
  - transaminase enzymes วิธี Kinetic UV 340 nm, 37°C
  - albumin วิธี BCG
  - total protein วิธี Biuret
  - PT วิธี quick one step

ส่วนเลือดที่ตรวจหา bile acids จะปั่นแยกซีรัมในวันที่เจาะเลือด และเก็บซีรัมไว้ที่อุณหภูมิ-20 องศาเซลเซียส จนกว่าเวลาตรวจซึ่งไม่เกิน 2 สัปดาห์ ใช้วิธีของ Machige F56 (โดยใช้ commercial kit: Enzabile kit, Nyegard Diagnostica, Norway)